

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/53/2013
Identifikačné číslo spisu:	8008201259
Dátum vydania rozhodnutia:	16.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8008201259.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci žalobcu: Consumer Finance Holding, a.s., IČO: 35 923 130, so sídlom 060 01 Kežmarok, Hlavné nám. 12, právne zastúpeného: JUDr. Jozef Beňo, PhD., advokát, Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Poprad, Nám. sv. Egídia 95, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom v Bratislave, 827 99 Bratislava, Prievozská 32, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného z 25. septembra 2008, č. SK/0530/99/08 o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/80/2008-197 z 30. apríla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/80/2008-197 z 30. apríla 2013, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 30. apríla 2013, č. k. 1S/80/2008-197 zrušil rozhodnutie žalovaného z 25. septembra 2008, č. SK/0530/99/08 v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu - Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove z 28. mája 2008, č. 9/0194/07/08, ktorými bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 200 000 Sk za porušenie celkom 14 povinností predávajúceho stanovených zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“).

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že podľa názoru krajského súdu je nesporné, že správne orgány vykonávali kompetencie, ktoré sú im dané zákonom č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 128/2002 Z. z.“).

Do pôsobnosti Slovenskej obchodnej inšpekcie podľa § 4 ods. 1 zákona č. 128/2002 Z. z. patrí kontrola vnútorného trhu podľa § 2 a podľa osobitných predpisov a podľa ods. 2 tohto ustanovenia Slovenská

obchodná inšpekcia pri kontrole vnútorného trhu u fyzických osôb a právnických osôb predávajúcich alebo dodávajúcich výrobky na vnútorný trh alebo poskytujúcich služby
g/ ukladá pokuty,
i/ objasňuje priestupky.

Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) v § 1 ods. 1 upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia - tento zákon sa vzťahuje na predaj výrobkov a poskytovanie služieb, ak k plneniu dochádza na území Slovenskej republiky alebo ak plnenie súvisí s podnikaním na území Slovenskej republiky.

V preskúmvanej veci je podľa názoru krajského súdu rovnako nesporné, že správny orgán prvého stupňa žalobcovi pokutu uložil podľa ustanovenia § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu vydania prvostupňového rozhodnutia, teda k 25. septembra 2008.

Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v § 23 ods. 1 upravuje, že priestupku sa dopustí ten, kto poškodí práva spotrebiteľa tým, že poruší tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa (bod 26 zákona odkazuje príkladmo uvádza zákon č. 108/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 178/1998 Z. z., zákon č. 147/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 18/1996 Z. z. atď.).

Podľa ustanovenia § 23 ods. 3 citovaného zákona - na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.

Podľa § 24 ods. 1 - za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právnymi aktmi Európskych spoločenstiev v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi alebo dodávateľovi alebo osobe uvedenej v § 26 pokutu do 2 000 000 Sk; za opakované porušenie povinností počas 12 mesiacov uloží pokutu do 5 000 000 Sk.

Podľa názoru krajského súdu zo žiadneho ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa nevyplýva, že by sa sankcie upravené v § 24 sa vzťahovali nie k priestupkom ale k správne deliktu, pretože tento zákon ale aj zákon č. 128/2002 Z. z. v § 4 ods. 2 písm. g/ upravuje, že Slovenská obchodná inšpekcia ukladá pokuty a podľa písm. i/ objasňuje priestupky.

Z uvedeného krajský súd vyvodil, že zákon o ochrane spotrebiteľa priamo upravuje, že na konanie o priestupkoch je nevyhnutné aplikovať zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“).

Zákon o priestupkoch všeobecne pojem priestupku upravuje v § 2 ods. 1 tak, že priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 3 zákona o priestupkoch - na zodpovednosť za priestupok stačí zavinenie z nedbanlivosti, ak zákon výslovne neustanoví, že je potrebné úmyselné zavinenie.

Zákon o priestupkoch v ustanovení § 51 upravuje, že ak nie je v tomto alebo inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní, teda zákon č. 71/1967 Zb., o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“).

Zákon o priestupkoch pokiaľ ide o náležitosti rozhodnutia má osobitné ustanovenie iba vo vzťahu k výroku rozhodnutia, ktoré v ustanovení § 77 upravuje tak, že výrok rozhodnutia o priestupku, ktorým je obvinený z priestupku uznaný vinným, musí obsahovať tiež popis skutku s označením miesta a času spáchania priestupku, vyslovenie viny, druh a výšku sankcie, prípadne rozhodnutie o upustení od uloženia sankcie (§ 11 ods. 3) o započítaní času do času zákazu činnosti (§ 14 ods. 2), o uložení ochranného opatrenia (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 ods. 2) a o trovách konania (§ 79 ods. 1).

Z uvedeného mal krajský súd za to, že, ak teda správny orgán prvého stupňa rozhodol vo veci o uložení sankcie bez toho, aby rešpektoval náležitosti výroku rozhodnutia tak, ako sú upravené v citovanom ustanovení § 77 zákona o priestupkoch, postupoval v rozpore so zákonom a výrok jeho rozhodnutia je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

Krajský súd poukázal na to, že správny orgán prvého stupňa vo vzťahu k naplneniu skutkovej podstaty priestupkov citovaných ustanovení, otázkou viny žalobcu mal priestupky presne definovať s poukazom na iné hmotnoprávne predpisy, ktorých porušenie uviedol v odôvodnení rozhodnutia.

Pretože zákon o priestupkoch nemá osobitné ustanovenia vo vzťahu k ostatným náležitostiam rozhodnutia, je v konaní potrebné aplikovať Správny poriadok. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia žalovaného je podľa názoru krajského súdu nesporné, že s uvedenou námietkou žalobcu v odvolacom konaní sa vypořiadal tak, že výrok prvostupňového rozhodnutia je súlade s právnymi predpismi a považoval ju za nedôvodnú.

Krajský súd poukázal tiež na to, že Správny poriadok v ustanovení § 47 ods. 3 upravuje, že v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití správnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Správny orgán prvého stupňa sa s aplikáciou zákona č. 372/1990 Zb. v predmetnom priestupkovom konaní žiadnym spôsobom nevyporiadal. Žalovaný napriek uvedenému pochybeniu odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Podľa názoru krajského súdu je treba poukázať na to, že ustanovenia Správneho poriadku sa v konaní o priestupkoch aplikujú iba tie, ktoré nie sú osobitne upravené v zákone o priestupkoch. Správny poriadok v ustanovení § 59 ods. 1 upravuje, že odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu, ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia - ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí a podľa ods. 3 tohto ustanovenia - odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti správnejmu orgánu, ktorý ho vydal na nové prejednanie a rozhodnutie, pokiaľ je to vhodnejšie z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti; správny orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný.

Z citovaného ustanovenia teda podľa názoru krajského súdu vyplýva, že odvolací orgán je povinný a oprávnený preskúmať napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a je povinný preskúmať aj zákonnosť postupu prvostupňového orgánu, ako aj zákonnosť a vecnú správnosť rozhodnutia. Správny poriadok v ustanovení § 60a upravuje, že ustanovenia prvej až tretej časti sa primerane vzťahujú aj na konanie o odvolaní, čo platí aj vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia žalovaného podľa už vyššie citovaného ustanovenia § 47 ods. 3 Správneho poriadku.

Správne orgány pri postihovaní priestupkov musia podľa názoru krajského súdu vydať nielen rozhodnutie v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, ale pri objasňovaní a postihu priestupcu musia dodržať zákonom o priestupkoch stanovený postup.

Krajský súd poukázal na to, že z obsahu predloženého administratívneho spisu vyplýva, že žalobca sa na základe oznámenia prvostupňového správneho orgánu o začatí správneho konania zo dňa 18. marca 2008, č. P/0194/07/08 síce vyjadril písomným podaním zo dňa 26. marca 2008, avšak aj v tomto postupe prvostupňového správneho orgánu podľa názoru krajského súdu došlo k vážnemu procesnému pochybeniu.

Zákon o priestupkoch v ustanovení § 67 ods. 1 upravuje, že priestupky sa prejednávajú z úradnej povinnosti, ak nejde o priestupky, ktoré sa prejednávajú len na návrh (§ 68 ods. 1). Podľa ods. 2 tohto ustanovenia - podkladom na začatie konania o priestupku je správa o výsledku objasňovania priestupku, oznámenie štátneho orgánu obce, organizácia alebo občana o priestupku, poznatok z vlastnej činnosti správneho orgánu alebo postúpenie vecí orgánom činným v trestnom konaní.

Podľa § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch - o priestupku koná správny orgán v prvom stupni ústne pojednávanie. V neprítomnosti obvineného z priestupku môže vec prejednať len vtedy, ak sa odmietne dostaviť na ústne pojednávanie, hoci bol riadne predvolaný alebo sa nedostavil bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu.

Z predloženého administratívneho spisu správneho orgánu prvého stupňa je podľa názoru krajského súdu nesporné, že citované ustanovenie v konaní aplikované nebolo a ide o vážne procesné pochybenie, pretože žalobcovi ako priestupcovi bolo odňaté právo konať pred správnym orgánom.

Ústava Slovenskej republiky v čl. 2 ods. 2 upravuje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Z vyššie citovaných ustanovení podľa názoru krajského súdu vyplýva, že skutočnosti, ktoré sa obvinenému z priestupku kladú za vinu, musia byť sformulované v skutku a správny orgán, ktorý vykonáva priestupkové konanie, preto musí skutok sformulovať presne a úplne.

Ak teda správny orgán prvého stupňa vo výroku rozhodnutia nerešpektoval citované ustanovenie § 74 zákona o priestupku, postupoval v rozpore so zákonom o priestupkoch a rovnako došlo k porušeniu zákona o priestupkoch v tomto ustanovení aj žalovaným, ako odvolacím orgánom, pretože touto odvolacou námietkou, aj keď zo strany žalobcu nesprávne s poukazom na ustanovenia Správneho poriadku sa absolútne nevyporiadal.

Podľa názoru krajského súdu, ak boli správne orgány toho názoru, že v predmetnom konaní napriek citovanému ustanoveniu § 24 ods. 3 sa neaplikuje zákon o priestupkoch, potom sa s touto otázkou mali dostatočne a presvedčivo vypořiadat'. Vyššie uvedené pochybenia správnych orgánov oboch stupňov krajský súd považoval za také vady konania, ktoré mali vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí a navyše krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Krajský súd na záver tiež pripomenul, že podľa § 246d prvá veta OSP, ak osobitný zákon upravujúci priestupky, kárne, disciplinárne a iné správne delikty určuje lehoty pre zánik zodpovednosti, prípadne pre výkon rozhodnutia, tieto lehoty počas konania podľa tejto časti neplynú.

Vzhľadom na to, že v postupe správnych orgánov boli zistené vážne pochybenia a z nezákonného postupu správnych orgánov nemôže vzniknúť zákonné rozhodnutie, ďalšími žalobnými námietkami žalobcu sa krajský súd už nezaoberal. V tejto súvislosti poukázal na to, že judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu, nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (napr. rozsudok Goergiadis proti Grécku zo dňa 20. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997.III., rozsudok Higinsová a ďalší proti Francúzsku zo dňa 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I., uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. júna 2004, sp. zn.: III.ÚS 209/04).

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a úspešnému žalobcovi ju priznal v uplatnenej výške.

Včas podaným odvolaním sa žalovaný domáhal zrušenia uvedeného rozhodnutia a vrátenia veci krajskému súdu na nové konanie, z dôvodu, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom.

S odvolaním sa na ustálenú judikatúru Najvyššieho Slovenskej republiky, ktorá za základný prameň považuje efektívny súdny prieskum rozhodnutí štátnych orgánov žalovaný poukázal na to, že takýto prieskum rozhodovacej praxe žalovaného správneho orgánu zo strany krajského súdu nebol zabezpečený. Podľa jeho názoru, ak by uvedený prieskum zabezpečený bol, krajský súd by bol uzročený s tým, že Slovenská obchodná inšpekcia postihuje porušenie povinností vyplývajúce zo zákona o ochrane spotrebiteľa ako správny delikt a nie ako priestupok.

S poukazom na § 20 ods. 1 a 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa žalovaný vyslovil názor, že zákon o priestupkoch sa nevzťahuje na porušenie povinnosti predávajúceho vyplývajúce zo zákona o ochrane spotrebiteľa nad ktorým vykonáva dozor Slovenská obchodná inšpekcia. Z pojmu priestupok, tak, ako je vymedzený v platnom znení zákona o priestupkoch, jasne vyplýva, že protiprávne konanie žalobcu nespadá pod definíciu priestupku, nakoľko podľa § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch sa priestupkom rozumie zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin. Následne v § 3 zákona o priestupkoch na zodpovednosť za priestupok stačí zavinenie z neobľadlivosti, ak zákon výslovne neustanoví, že je potrebné úmyselné zavinenie. Z uvedeného zákonného ustanovenia je teda zrejmé, že priestupková zodpovednosť je subjektívnou zodpovednosťou, nakoľko ju zákon spája so zavinením. Zodpovednosť za porušenie ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorej sa dopustil žalobca je však objektívna. Z uvedeného podľa názoru žalovaného vyplýva, že sankciou je obligatórne stíhané každé porušenie povinnosti vyplývajúce zo zákona na ochranu spotrebiteľa, ktoré je zistené na strane predávajúceho, výrobcu, dovozcu alebo dodávateľa. Žalovaný správny orgán nemá povinnosť zisťovať zavinenie, resp. mieru

zavinenia na strane sankcionovanej osoby, nakoľko sa jedná o objektívnu zodpovednosť kontrolovanej osoby.

Žalovaný trval na tom, že porušenie povinnosti predávajúceho vyplývajúce zo zákona o ochrane spotrebiteľa sa poníma ako správny delikt. Správnym deliktom je protispoločenské konanie v osobitných zákonoch, ktoré nie sú označené ako priestupok. K naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu stačí zistiť, že v dôsledku porušenia povinnosti zodpovednou osobou došlo k ohrozeniu práv spotrebiteľa chránených týmto zákonom. Poškodenie spotrebiteľa v rozsahu priamo úmernom uloženej sankcii nie je obligatórnym znakom jeho skutkovej podstaty. Žalovaný opätovne zdôraznil, že na prejednávanie správnych deliktov nie je možné použiť ustanovenia zákona o priestupkoch a poukázal na základný rozdiel medzi priestupkom a správnym deliktom, kde na to, aby sa jednalo o priestupok uvedený v inom zákone musí byť splnená požiadavka, že v tomto zákone je takéto konanie označené ako priestupok a nie výklad ktorý použil krajský súd, že v inom zákone musí byť konanie označené ako správny delikt.

Na záver žalovaný dodal, že trvá na zistení inšpektorov SOI zo dňa 9. januára 2008 a 25. januára 2008, ktorými bolo spoľahlivo preukázané porušenie povinnosti, ktoré spočívalo v uvádzaní neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, v porušení povinnosti neklamať spotrebiteľa uvádzaním nejasných, nepresných, nejednoznačných a nezrozumiteľných údajov v spotrebiteľských zmluvách a zamlčovaní údajov o vlastnostiach poskytovaných finančných služieb a nákupných podmienkach. Zároveň trvá aj na tom, že žalobca nedodržiaval zákaz používania nekalých obchodných praktík pri poskytovaní finančných služieb na diaľku formou klamlivého opomenutia poskytovaním podstatných informácií nejasným, nezrozumiteľným a nevhodným spôsobom. Zopakoval, že úlohou orgánov dozoru je poskytnúť spotrebiteľom uzatvárajúcim spotrebiteľské zmluvy zvýšenú ochranu. Charakter činnosti žalobcu je podľa jeho názoru o to závažnejší, že vo vzťahu k spotrebiteľovi je spôsobilý privodiť vážnu majetkovú ujmu tým, že naruší jeho ekonomické správanie alebo tým, že urobí rozhodnutie, ktoré by inak neurobil.

Podľa názoru žalovaného, správne konanie prebiehalo na základe ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý žalobca svojím konaním porušil. Žalovaný konal na základe zákona a v medziach zákona na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu, ktorý bol jednoznačne preukázaný, správne právne posúdený a pokuta uložená žalobcovi oprávnená a v súlade so zákonom o ochrane spotrebiteľa.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť, aj keď čiastočne z iných právnych dôvodov.

Rozsudok bol verejne vyhlásený 16. apríla 2014 podľa § 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Po preskúmaní odvolacích dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že krajský súd predmetnú vec čiastočne nesprávne právne posúdil keď mal za to, že žalovaný a správny orgán prvého stupňa vážnym spôsobom zasiahli do práv žalobcu, keď nepostupovali v zmysle zákona o priestupkoch a nenariadili vo veci ústne pojednávanie.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch, priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 31. augusta 2008, dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa vykonávajú orgány dozoru. Ak nemožno pôsobnosť orgánu dozoru určiť, je na výkon dozoru a kontroly príslušná Slovenská obchodná inšpekcia.

Podľa § 23 ods. 1 priestupku sa dopustí ten, kto poškodí práva spotrebiteľa, tým, že poruší tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ods. 2 za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť pokutu do 10 000 Sk.

Podľa ods. 3 na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.

Podľa § 24 ods. 1 za porušenie povinnosti ustanovených týmto zákonom alebo právnymi aktmi Európskych spoločenstiev v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, dovozcovi alebo dodávateľovi alebo osobe uvedenej v § 26 pokutu do 66 387,83 €, za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 165 969,59 €.

Podľa § 27 na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 27 v znení účinnom od 1. septembra 2008, na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, okrem § 20 ods. 3 písm. e/ až h/ a § 21.

Podľa § 21 Správneho poriadku ods. 1 správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä, ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo, ak to ustanovuje osobitný zákon. Ak sa má pri ústnom pojednávaní uskutočniť ohliadka, uskutočňuje sa ústne pojednávanie spravidla na mieste ohliadky.

Je zrejmé, že správne orgány postupovali pri postihovaní žalobcu podľa § 24 a nie podľa § 23 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý upravuje priestupky. Nebolo preto ich povinnosťou postupovať podľa zákona o priestupkoch, ale, tak, ako im to ukladal § 27, podľa Správneho poriadku, podľa ktorého aj postupovali.

Aj keď zákon o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v rozhodnom čase explicitne nevylučoval postup podľa § 21 Správneho poriadku, § 21 Správneho poriadku neukladal správny orgán povinnosť nariadiť v každom prípade ústne pojednávanie. Preto žalovaný ani správny orgán prvého stupňa nepochybili, keď v správnom konaní nenariadili ústne pojednávanie.

Zámer nenariaďovať v konaniach podľa zákona o ochrane spotrebiteľa ústne pojednávanie, napokon zákonodarca explicitne vyjadril v zákone č. 397/2008 Z. z. s účinnosťou od 1. novembra 2008, ktorým bol novelizovaný zákon o ochrane spotrebiteľa.

Avšak, k správne právnemu záveru dospel krajský súd, pokiaľ poukázal na to, že výrok žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, ani správneho orgánu prvého stupňa neobsahuje všetky potrebné náležitosti v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky, ani Európskeho súdu pre ľudské práva, týkajúcej sa správneho trestania.

Na tomto mieste považuje odvolací súd za potrebné pripomenúť, že

vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), z Odporúčania výboru ministrov č. R(91) pre členské štáty o správnych sankciách schváleného Výborom ministrov 13. februára 1991 (ďalej len „Odporúčanie“) ako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976) trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 Odporúčania, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77)31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní. Nemožno pritom opomenúť, že hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a správnymi deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi.

Právna teória v rámci verejnoprávnej zodpovednosti za proti spoločenské konanie rozoznáva trestné

činy, priestupky, iné správne delikty, ďalšej špecifikácii ešte správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Deliktom je len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákona takto označuje. Rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktov a disciplinárnych deliktov ešte aj okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť. V oboch prípadoch ide o súčasť, tzv. správneho trestania, o postih správny orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie). Je potrebné zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúcemu zaradeniu medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvozené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, pritom či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov, ako aj prísnosti postihu delikventa.

Z týchto hľadísk je potrebné vychádzať pri posúdení nevyhnutnosti konkretizácie skutku a jeho miesta v rozhodnutí. Zákonná úprava je jednoznačná pokiaľ ide o konanie o trestných činoch, pretože podľa trestného zákona musí výrok rozsudku presne označovať trestný čin, ktorého sa týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením príslušného zákonného ustanovenia, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, poprípade i iných skutočností potrebných, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. Pri priestupkoch je obdobná právna úprava. Výrok rozhodnutia o priestupku musí obsahovať tiež popis skutku s označením miesta a času jeho spáchania, vyslovenie viny, druh a výmera sankcie. Široká oblasť iných správnych deliktov však takéto jednoznačné vymedzenie výroku rozhodnutia nemá. Odkazuje sa len na správny poriadok (§ 47 ods. 2 Správneho poriadku), čo však neznamená, že pri iných správnych deliktoch táto požiadavka dodržaná byť nemusí.

Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia než ustanovuje osobitný zákon.

I keď citované zákonné ustanovenie explicitne neprikazuje, že výrok rozhodnutia musí obsahovať vecné, časové a miestne určenia konania, z ktorého správny delikt vyplýva, je nespochybniteľné, že vo výroku rozhodnutia o správnom delikte musí vymedzenie predmetu konania spočívať v špecifikácii deliktu tak, aby sankcionované konanie nebolo zameniteľné s iným konaním. Tento záver je z ustanovenia § 47 ods. 2 správneho poriadku nesporne priamo vyvoditeľný.

V rozhodnutiach trestného charakteru, ktorými sú nepochybne i rozhodnutia o iných správnych deliktoch, je nevyhnutné vymedziť presne, za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. Takáto miera podrobnosti je nevyhnutná pre celé sankčné konanie, a to najmä z dôvodu vylúčenia prekážky litispendencie, dvojitého postihu pre rovnaký skutok, pre vylúčenie prekážky veci rozhodnutej, pre určenie rozsahu dokazovania a to aj pre zabezpečenie riadneho práva na obhajobu. Až vydané rozhodnutie jednoznačne určí, čoho sa páchatel dopustil a v čom spáchaný delikt spočíva. Jednotlivé skutkové údaje sú rozhodné pre určenie totožnosti skutku, vylučujú pre ďalšie obdobie možnosť zámeny skutku a možnosť opakovaného postihu za rovnaký skutok, pritom je potrebné odmietnuť úvahu o tom, že postačí, ak tieto náležitosti sú uvedené len v odôvodnení rozhodnutia. Význam výrokového časti rozhodnutia spočíva v tom, že iba táto časť rozhodnutia môže zasiahnuť do práv a povinností účastníkov konania. Riadne formulovaný výrok a v ňom v prvom rade konkrétny popis skutku je nezastupiteľná časť rozhodnutia, z ktorého je možné zistiť, či a aká povinnosť bola porušená a aké opatrenia, či sankcie boli uložené. Len rozhodnutie obsahujúce takýto výrok môže byť vynútiteľné exekúciou.

Záver o nevyhnutnosti úplnej špecifikácie iného správneho deliktu (z hľadiska vecného, časového a miestneho) plne korešponduje s medzinárodným záväzkom Slovenskej republiky. Je potrebné

pripomenúť, že i na rozhodovanie o iných správnych deliktoch dopadajú požiadavky čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Keď Dohovor v článku 6 ods. 1 uvádza „akékoľvek trestné obvinenie“, je potrebné poskytnúť záruku tomu kto je obvinený v trestnom konaní, ako aj v správnom konaní pre podozrenie zo spáchania správneho deliktu. Takto vykladá Dohovor stabilne i judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva a rovnako judikoval Ústavný súd Slovenskej republiky (pozri napr. nález sp. zn. III ÚS 2310/2010-38 z 25. augusta 2010).

Z uvedeného potom treba vyvodiť, že výrok rozhodnutia o inom správnom delikte musí obsahovať popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, poprípade i uvedenie iných skutočností, ktoré sú potrebné k tomu, aby nemohol byť zamenený iný. Ak správny orgán neuvedie tieto náležitosti do výroku svojho rozhodnutia, podstatne poruší ustanovenie o správnom konaní (§ 47 ods. 2 Správneho poriadku.).

Aj podľa názoru najvyššieho súdu zo znenia výroku napadnutého rozhodnutia nevyplyva dostatočný opis skutku, najmä pokiaľ ide o miesto a čas jeho spáchania. Vyššie uvedená skutočnosť v zmysle posudzovaných hľadísk spôsobuje nepresnosť a neurčitosť výroku napadnutých rozhodnutí, majúce za následok nezákonnosť rozhodnutí pre ich nepreskúmateľnosť.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalovaného nevyhovel a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Prešove podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

V ďalšom konaní bude úlohou správnych orgánov, ktoré sú viazané názorom vysloveným v rozhodnutiach súdov oboch stupňov, odstrániť vytýkané nedostatky a vo veci opätovne rozhodnúť.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania, odvolací súd vychádzal z ustanovení § 246c ods. 1, § 224 ods. 1, § 151 ods. 2 a § 250k OSP tak, že žalobcovi nepriznal ich náhradu, pretože mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli a jeho právny zástupca si žiadne trovy neuplatnil a žalovanému, ktorý navyše nebol v odvolacom konaní úspešný, právo na náhradu trov zo zákona neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.